

ZAKON

O DAVANJU GARANCIJE REPUBLIKE SRBIJE U KORIST UNICREDIT BANK SRBIJA AD BEOGRAD, NLB KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD I AIK BANKA AD BEOGRAD PO ZADUŽENJU JAVNOG PREDUZEĆA „SRBIJAGAS” NOVI SAD

Član 1.

Republika Srbija preuzima obavezu da kao garant izmiri obaveze Javnog preduzeća „Srbijagas” Novi Sad (u daljem tekstu: Zajmoprimac) po osnovu dugoročnog kredita odobrenog od strane UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd u iznosu koji ne može biti veći od dinarskog iznosa indeksiranog u evrima, u iznosu do 75.000.000 evra (slovima: sedamdesetpetmiliona evra) uvećanog za iznos pripadajuće ugovorene kamate; NLB Komercijalne banke A.D. Beograd u iznosu koji ne može biti veći od dinarskog iznosa indeksiranog u evrima, u iznosu do 30.000.000 evra (slovima: tridesetmiliona evra) uvećanog za iznos pripadajuće ugovorene kamate i AIK banke a.d. Beograd u iznosu koji ne može biti veći od 2.350.000.000 dinara (slovima: dvemilijardetrinostotinedeset miliona dinara) uvećanog za iznos pripadajuće ugovorene kamate.

Član 2.

Garanciju iz člana 1. ovog zakona Republika Srbija izdaje u korist UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, na ime obaveza iz Ugovora o dugoročnom kreditu broj RL 0606/22 u iznosu do 75.000.000 evra (slovima: sedamdesetpet miliona evra) u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije uvećanog za nominalnu kamatnu stopu koja je varijabilna i iznosi tromesečni EURIBOR plus kamatna marža koja iznosi 5,25% na godišnjem nivou, zaključenog između Zajmoprimca i UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, dana 26. decembra 2022. godine.

Član 3.

Garanciju iz člana 1. ovog zakona Republika Srbija izdaje u korist NLB Komercijalne banke A.D. Beograd, na ime obaveza iz Ugovora o dugoročnom kreditu kreditna partija br. 0041002094256, u iznosu do 30.000.000 evra (slovima: tridesetmiliona evra) u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije uvećanog za nominalnu kamatnu stopu koja je varijabilna i iznosi tromesečni EURIBOR plus kamatna marža koja iznosi 5,50% na godišnjem nivou, zaključenog između Zajmoprimca i NLB Komercijalne banke A.D. Beograd, dana 26. decembra 2022. godine.

Član 4.

Garanciju iz člana 1. ovog zakona Republika Srbija izdaje u korist AIK banke a.d. Beograd, na ime obaveza iz Ugovora o dugoročnom kreditu za likvidnost br. 105312045513053535, u iznosu do 2.350.000.000 dinara (slovima: dvemilijardetrinostotinedesetmiliona dinara), uvećanog za nominalnu kamatnu stopu koja je varijabilna i iznosi Referentna kamatna stopa Narodne banke Srbije plus

kamatna marža koja iznosi 4% na godišnjem nivou, zaključenog između Zajmoprimca i AIK banke a.d. Beograd, dana 26. decembra 2022. godine.

Član 5.

Republika Srbija (u daljem tekstu: Garant) ovim neopozivo, bezuslovno, bez prigovora i na prvi poziv garantuje, da će izmiriti dug Zajmoprimca prema UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, NLB Komercijalna banka A.D. Beograd i AIK banka a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banke), odnosno svih plativih iznosa o njihovom dospeću, u svemu na način i u skladu sa uslovima iz pojedinačnih ugovora o kreditu, sa rokom važnosti koji će biti duži za mesec dana od roka dospeća kredita, čime se stvara obaveza otplate duga nastalih po osnovu datih garancija da plati dospelu a neizmirenu obavezu ukoliko Zajmoprimac ne izvrši tu svoju obavezu blagovremeno, u skladu sa ugovorima o kreditu sa Bankama.

Ukoliko Garant ne izvrši svoje obaveze, u roku iz stava 1. ovog člana, svaka od Banaka će nezavisno jedna od druge imati pravo da proglasi dospelim sve iznose koji su plativi u skladu sa odredbama pojedinačnih ugovora o kreditu.

U slučaju aktiviranja garancije iz člana 1. ovog zakona, svaka od Banaka će imati pravo da od Garanta naplati iznos svojih dospelih a neizmirenih potraživanja. Garant se obavezuje da će obezbediti u budžetu za odgovarajuću fiskalnu godinu, sredstva neophodna za izvršavanje preuzetih obaveza po ovoj garanciji.

Član 6.

Otplatu kredita vrši Zajmoprimac prema UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd i NLB Komercijalna banka A.D. Beograd u dinarima indeksirano prema vrednosti evra, sve u skladu sa odredbama pojedinačnih ugovora o kreditu. Odnosno otplatu kredita vrši Zajmoprimac prema AIK banci a.d. Beograd u dinarima, a sve u skladu sa odredbama ugovora o kreditu.

Sredstva za otplatu kredita obezbediće Zajmoprimac iz sopstvenih prihoda.

Zajmoprimac je dužan da sredstva za otplatu kredita obezbeđuje prema planu otplate, u iznosu koji uključuje glavnice, obračunatu kamatu i prateće troškove zaduživanja.

Član 7.

Ako po osnovu garancije iz člana 1. ovog zakona Garant izvrši obavezu umesto Zajmoprimca, Garant će od Zajmoprimca imati pravo na povraćaj glavnice, kamate, pratećih troškova zaduživanja i pratećih troškova koji nastanu zbog neizvršenja, odnosno neblagovremenog izvršenja obaveze, kao i svih drugih troškova koji mogu nastati u vezi sa izvršavanjem obaveza umesto Zajmoprimca, do visine iznosa izmirene obaveze, kao i pravo da od Zajmoprimca naplati obračunatu zakonsku zateznu kamatu. Garant svoje pravo povraćaja od Zajmoprimca neće ostvarivati pre potpunog namirenja potraživanja svih Banaka, niti će postupati protivno njihovim interesima.

Pravo na povraćaj sredstava iz stava 1. ovog člana Garant će ostvariti tako što će inicirati naplatu sa računa Zajmoprimca na osnovu ovlašćenja dobijenog od Zajmoprimca ili drugih instrumenata obezbeđenja, u skladu sa propisima kojima se uređuje platni promet.

Član 8.

Sredstva zajma koja su Zajmoprimcu stavljena na raspolaganje na osnovu ugovora o kreditu za koje se izdaje garancija po ovom zakonu uplatiće se na namenski račun Zajmoprimca koji će se otvoriti kod Narodne banke Srbije, nakon

stupanja na snagu ovog zakona. Sredstva sa računa koristiće se za plaćanje obaveza Zajmoprimca samo uz saglasnost ministra nadležnog za poslove finansija.

Član 9.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. stav 1. tačka 15. Ustava Republike Srbije, prema kojoj Republika Srbija uređuje i obezbeđuje finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije, utvrđenih Ustavom i zakonom. Istovremeno član 16. Zakona o javnom dugu („Službeni glasnik RS”, br. 61/05, 107/09, 78/11, 68/15, 95/18, 91/19 i 149/20) propisuje da Republika Srbija može dati garanciju za izmirenje duga javnih preduzeća čiji je osnivač.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje ovog zakona o davanju garancije Republike Srbije u korist UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, NLB Komercijalne banke A.D. Beograd i AIK banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Zajmodavac) po zaduženju Javnog preduzeća „Srbijagas” Novi Sad (u daljem tekstu: Zajmoprimac) sadržani su u članu 16. stav 4. Zakona o javnom dugu, odnosno u potpisanim ugovorima između Zajmodavca i Zajmoprimca u iznosu do 105.000.000 evra (slovima: stopetmiliona evra), odnosno 2.350.000.000 dinara (slovima: dvemilijardetrizotinepedesetmiliona dinara) za finansiranje tekuće likvidnosti Zajmoprimca.

U potpisanim ugovorima, povlačenje sredstava kredita u iznosu do 105.000.000 evra (slovima: stopetmiliona evra), odnosno 2.350.000.000 dinara (slovima: dvemilijardetrizotinepedesetmiliona dinara), uslovljeno je davanjem garancije Republike Srbije (u daljem tekstu: Garant), odnosno stupanjem na snagu zakona o davanju garancije Republike Srbije.

Garant neopozivo, bezuslovno i na prvi poziv garantuje, kao primarni dužnik uredno i blagovremeno plaćanje svakog i svih iznosa dospelih za plaćanje po osnovu ugovora o kreditu, kao i blagovremeno izvršavanje svih ostalih obaveza Zajmoprimca, a u skladu sa ugovorima o kreditu. Ukoliko Garant oformi novo pravno lice koje bi nastavilo operativno poslovanje Zajmoprimca, Garant je u obavezi da preduzme sve radnje sa ciljem da omogući, između ostalog, da novo pravno lice pristupi dugu i preuzme obaveze otplate odobrenih kredita.

Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2022. godinu („Službeni glasnik RS”, br. 110/21 i 125/22), članom 41. stav 1. predviđeno je da izuzetno od odredaba člana 3. Zakona o budžetu Republike Srbije za 2022. godinu, Vlada može da odluči o pokretanju postupka za davanje garancije Republike Srbije radi očuvanja finansijske stabilnosti, sprečavanja nastupanja ili otklanjanja posledica vanrednih okolnosti koje mogu da ugroze život ili zdravlje ljudi ili da prouzrokuju štetu većih razmera, u iznosu do 102.000.000.000 dinara.

Krajem 2021. godine Evropa i svet su se suočili sa nezapamćenim poremećajima na energetskom tržištu i značajnim povećanjem cena energenata koje i dalje beleže trend rasta, što je dovelo do poremećaja u isporuci prirodnog gasa tržištu Evrope i imalo značajne negativne implikacije na ekonomije ne samo evropskih zemalja, već i zemalja drugih kontinenata. Suočeni sa izazovom da u takvim vanrednim, ekonomskim i političkim uslovima obezbede potrebne količine energenata za privredu i stanovništvo, naročito za predstojeći zimski period, uz cene koje su na istorijskom maksimumu i uz tendenciju daljeg povećanja, vlade evropskih država, pa tako i Vlada Republike Srbije, donele su niz mera kako bi se odgovorilo ovom izazovu.

U uslovima globalne energetske krize i značajnog rasta cena energenata na tržištu, Vlada Republike Srbije je počev od decembra 2021. godine donela više uredbi o privremenoj meri ograničavanja cene gasa i nadoknadi razlike u ceni prirodnog gasa nabavljenog iz uvoza ili proizvedenog u Republici Srbiji u slučaju poremećaja na tržištu prirodnog gasa, koje su se odnosile na isporuke prirodnog gasa od 1. decembra 2021. godine zaključno sa 30. junom 2022. godine, čime je zaštitila privredu i stanovništvo od ovih poremećaja „zamrzavanjem” prodajnih cena energenata na nivo iz novembra 2021. godine, dok je Uredbom o privremenoj meri ograničavanja cene gasa i nadoknadi razlike u ceni prirodnog gasa nabavljenog iz uvoza ili proizvedenog u Republici Srbiji u slučaju poremećaja na tržištu prirodnog gasa, donetom 28. jula 2022. godine, utvrdila cenu za dalju prodaju prirodnog gasa snabdevačima, javnim snabdevačima i krajnjim kupcima na nivou prosečne jedinične cene za mesec novembar 2021. godine uvećane do najviše 12% za isporuke od 1. jula 2022. godine do kraja 2022. godine, a na sebe preuzela obavezu da nadoknadi razliku, nastalu nabavkom energenata po značajno većim cenama, kompanijama koje se bave nabavkom i snabdevanjem energentima, pa tako i Zajmoprimca.

Imajući u vidu da je neophodno obezbediti sigurno i kontinuirano snabdevanje Republike Srbije prirodnim gasom, Zajmoprimac je prinuđen da i dalje uvozi dodatne količine prirodnog gasa što direktno utiče na njegovu tekuću likvidnost s obzirom da se radi o kupovini prirodnog gasa po značajno većim nabavnim cenama. Uvoz interventnih količina prirodnog gasa se uglavnom plaća avansno i Zajmoprimac nije u mogućnosti da iz tekuće likvidnosti obezbedi potrebna sredstva.

Uvažavajući sve napred navedeno, a s obzirom da se radi o vanrednim okolnostima, neophodna je podrška Vlade kroz davanje garancije Republike Srbije za zaduživanje Zajmoprimca kod poslovnih banaka, a kako bi se nastavilo sigurno i kontinuirano snabdevanje domaćeg tržišta prirodnim gasom.

Zajmoprimac je sproveo postupak za nabavku finansijskih usluga. Ponude UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, NLB Komercijalne banke A.D. Beograd i AIK banke a.d. Beograd izabrane su u pomenutom postupku kao najpovoljnije, u skladu sa kriterijumom najniže ponuđene ukupne cene.

Ugovorima o kreditu UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd i NLB Komercijalne banke A.D. Beograd predviđeno je da se krediti odobravaju pod sledećim uslovima:

- kamatna stopa iznosi tromesečni EURIBOR uvećan za fiksnu maržu u rasponu od od 5,25% do 5,50% na godišnjem nivou;
- period trajanja kredita je pet godina uključujući period počeka u trajanju od 12 meseci;
- otplata kredita je tromesečna;
- povlačenje sredstava kredita u jednoj ili više tranši.

Odnosno za ugovor o kreditu kod AIK banke a.d. Beograd predviđeno je da se kredit odobri pod sledećim uslovima:

- kamatna stopa iznosi Referentna kamatna stopa Narodne banke Srbije uvećanu za fiksnu maržu koja iznosi 4% na godišnjem nivou;
- period trajanja kredita je pet godina uključujući period počeka u trajanju od 12 meseci;
- otplata kredita je tromesečna;
- povlačenje sredstava kredita u jednoj ili više tranši.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Odredbom člana 1. ovog zakona predviđa se preuzimanje obaveze Garanta da izmiri obaveze Zajmoprimca po zaduženju kod Zajmodavca, u iznosu do 105.000.000 evra u dinarskoj protivvrednosti, odnosno 2.350.000.000 dinara.

Odredbama čl. 2 - 4. ovog zakona predviđa se da garanciju iz člana 1. ovog zakona, Garant daje Zajmodavcu na ime obaveze iz zaključenih ugovora o kreditu.

Odredbom člana 5. ovog zakona predviđaju se pitanja koja se odnose na obaveze Garanta.

Odredbom člana 6. ovog zakona predviđaju se pitanja koja se odnose na obaveze Zajmoprimca.

Odredbom člana 7. ovog zakona predviđa se regresno pravo Garanta ako po osnovu izdate garancije izvrši obavezu umesto Zajmoprimca, kao korisnika kredita.

Odredbom člana 8. ovog zakona predviđa se otvaranje namenskog računa kod Narodne banke Srbije za plaćanje obaveza Zajmoprimca uz saglasnost ministra nadležnog za poslove finansija.

Odredbom člana 9. predviđa se stupanje na snagu ovog zakona.

IV. PROCENA IZNOSA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona obezbeđivaće se sredstva u budžetu Republike Srbije.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**1. Ovlašćeni predlagač propisa – VLADA
Obrađivač – MINISTARSTVO FINANSIJA****2. Naziv propisa**

PREDLOG ZAKONA O DAVANJU GARANCIJE REPUBLIKE SRBIJE U KORIST UNICREDIT BANK SRBIJA AD BEOGRAD, NLB KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD I AIK BANKA AD BEOGRAD PO ZADUŽENJU JAVNOG PREDUZEĆA „SRBIJAGAS” NOVI SAD

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):**a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,**

Ne postoje relevantne odredbe Sporazuma

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

Nije potreban prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

Ne postoje odredbe na osnovu kojih je potrebno oceniti ispunjenost obaveze

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

Ne postoje navedene odredbe

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije,

Ne postoji veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:**a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,**

Ne postoje odredbe primarnih izvora prava Evropske unije

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Ne postoje sekundarni izvori prava Evropske unije

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

Ne postoje ostali izvori prava Evropske unije

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

Ne postoje navedeni razlozi

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije,

Nije potreban rok za usklađivanje.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizlazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne postoji navedeni izvori prava Evropske unije

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

NE

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Polazeći od normativnog sadržaja ovog zakona nije potrebno obaviti konsultacije sa Evropskom komisijom i drugim stručnim telima Evropske unije.